

Prognoza gospodarcza z wiosny 2023 r.: lepsze perspektywy pomimo utrzymujących się wyzwań

Gospodarka europejska pozostaje stabilna mimo trudnej sytuacji na świecie. Niższe ceny energii, coraz mniej utrudnień w dostawach i silny rynek pracy przyczyniły się do umiarkowanego wzrostu w pierwszym kwartale 2023 r. i rozwiały obawy przed recesją. Lepszy niż przewidywano początek roku poprawił perspektywy wzrostu gospodarki UE do 1 proc. w 2023 r. (0,8 proc. w śródkresowej prognozie z zimy) i 1,7 proc. w 2024 r. (1,6 proc. w zimowej prognozie). Prognozy dla strefy euro są również pozytywne: obecnie oczekuje się, że wzrost PKB wyniesie 1,1 proc. w 2023 r. i 1,6 proc. w 2024 r. Utrzymująca się presja na ceny bazowe spowodowała, że w porównaniu z zimą skorygowano w górę również inflację w strefie euro – do 5,8 proc. w 2023 r. i 2,8 proc. w 2024 r.

Niższe ceny energii poprawiają perspektywy wzrostu gospodarczego

Według wstępnych szacunków Eurostatu w pierwszym kwartale 2023 r. PKB wzrósł o 0,3 proc. w UE oraz o 0,1 proc. w strefie euro. Wskaźniki pokazujące zmiany w aktywności gospodarczej z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem wskazują na dalszy wzrost w drugim kwartale.

Gospodarka europejska zdołała ograniczyć negatywny wpływ rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie. Dzięki szybkiej dywersyfikacji dostaw i znacznemu zmniejszeniu zużycia gazu udało się przezwyciężyć kryzys energetyczny. Korzyści wynikające ze znacznej obniżki cen energii są zauważalne w kolejnych sektorach gospodarki, ponieważ spadają ponoszone przez przedsiębiorstwa koszty produkcji. Podobnie konsumenci płacą coraz mniej za energię, ale oczekuje się, że spożycie prywatne nadal będzie niższe ze względu na fakt, że wzrost płac nie nadąży za inflacją.

Ponieważ inflacja utrzymuje się na wysokim poziomie, warunki finansowania będą ulegały dalszemu zaostrzeniu. Chociaż oczekuje się, że EBC i inne banki centralne UE wkrótce zakończą proces podnoszenia stóp procentowych, niedawne zawirowania w sektorze finansowym prawdopodobnie zwiększą koszty związane z kredytami i utrudnią dostęp do nich, co przełoży się na spowolnienie inwestycji i uderzy w szczególności w inwestycje mieszkaniowe.

Skorygowana w górę inflacja bazowa przed stopniowym spadkiem

Po osiągnięciu szczytowego poziomu w 2022 r. inflacja ogólna nadal spadała w pierwszym kwartale 2023 r. dzięki zdecydowanie niższym cenom energii. Inflacja bazowa (inflacja ogólna z wyłączeniem energii i żywności nieprzetworzonej) okazuje się jednak bardziej uporczywa. W marcu osiągnęła ona rekordowo wysoki poziom 7,6 proc., ale przewiduje się, że będzie stopniowo spadała w okresie obejmującym prognozę, w miarę jak marże zysku zniwelują skutki presji płacowej i zostaną zaostrzone warunki finansowania. Kwietniowy zharmonizowany indeks cen konsumpcyjnych dla strefy euro – opublikowany po dacie granicznej tej prognozy – wskazuje na nieznaczny spadek inflacji bazowej, co sugeruje, że mogła ona, zgodnie z przewidywaniami, osiągnąć swój najwyższy poziom w pierwszym kwartale. W perspektywie rocznej oczekuje się, że inflacja bazowa w strefie euro wzrośnie w 2023 r. do 6,1 proc., a następnie spadnie do 3,2 proc. w 2024 r., ale w obu latach objętych prognozą pozostanie powyżej poziomu inflacji ogólnej.

Rynek pracy pozostaje odporny na spowolnienie gospodarcze

Rekordowo silny rynek pracy wzmacnia stabilność gospodarki UE. Stopa bezrobocia w Unii osiągnęła

w marcu 2023 r. najniższy w historii poziom 6,0 proc., zaś współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia są rekordowo wysokie.

Oczekuje się, że rynek pracy w UE tylko w niewielkim stopniu zareaguje na wolniejsze tempo wzrostu gospodarczego. Zgodnie z przewidywaniami w tym roku wzrost zatrudnienia wyniesie 0,5 proc., a następnie nieznacznie spadnie do 0,4 proc. w 2024 r. Oczekuje się, że stopa bezrobocia utrzyma się na poziomie nieco powyżej 6 proc. Wzrost płac przyspieszył od początku 2022 r., ale do tej pory utrzymuje się znacznie poniżej poziomu inflacji. Oczekuje się trwalszego wzrostu wynagrodzeń w związku z wciąż kurczącymi się zasobami pracy, wyraźną podwyżką płac minimalnych w kilku krajach oraz, ogólnie rzecz ujmując, żądaniami pracowników o rekompensatę utraconej siły nabywczej.

Przewidywane zmniejszenie deficytów publicznych, zwłaszcza w 2024 r.

Silny wzrost nominalny i stopniowe wycofywanie działań związanych z pandemią doprowadziły do spadku łącznego deficytu sektora finansów publicznych w UE do 3,4 proc. PKB w 2022 r. pomimo wprowadzenia środków wsparcia łagodzących skutki wysokich cen energii. W 2023 r., a zwłaszcza w 2024 r., spadające ceny energii powinny umożliwić rządowi stopniowe wycofywanie środków wsparcia dotyczących energii, co przyczyni się do dalszej redukcji deficytu, odpowiednio do 3,1 proc. i 2,4 proc. PKB. Prognozuje się, że łączna unijna relacja długu do PKB stopniowo spadnie poniżej 83 proc. w 2024 r. (90 proc. w strefie euro), czyli nadal będzie się kształtował powyżej poziomów sprzed pandemii. Poszczególne państwa członkowskie obierają bardzo różny kurs polityki fiskalnej.

Choć inflacja może sprzyjać poprawie finansów publicznych w perspektywie krótkoterminowej, efekt ten z pewnością zmniejszy się wraz ze wzrostem kosztów spłaty zadłużenia i stopniowym dostosowywaniem wydatków publicznych do wyższego poziomu cen.

Wzrost ryzyka pogorszenia perspektyw gospodarczych

Z jednej strony utrzymująca się inflacja bazowa może spowodować dalszy spadek siły nabywczej gospodarstw domowych i wymagać bardziej zdecydowanej reakcji w zakresie polityki pieniężnej, co miałyby szeroko zakrojone konsekwencje makrofinansowe. Co więcej, kolejne napięcia finansowe mogłyby wywołać dalszy wzrost niechęci do ryzyka, co doprowadziłoby do wyraźniejszego zaostrzenia warunków kredytowania wobec zakładanych w tej prognozie. Ekspansywna polityka fiskalna dodatkowo podsycałaby inflację, stojąc w sprzeczności z działaniami w zakresie polityki pieniężnej. Zawirowania w sektorze bankowym lub szersze napięcia geopolityczne mogą również spowodować kolejne wyzwania dla gospodarki światowej. Z drugiej strony łagodniejsze zmiany cen energii szybciej obniżyłyby stopę inflacji ogólnej, a tym samym podniosłyby popyt krajowy. Trwający atak Rosji na Ukrainę wywołuje utrzymującą się niepewność.

W prognozie po raz pierwszy ujęto przegląd struktur gospodarczych oraz najnowszych wyników i perspektyw dla Ukrainy, Mołdawii oraz Bośni i Hercegowiny, którym Rada przyznała w czerwcu i grudniu 2022 r. status kraju kandydującego do członkostwa w UE.

Kontekst

Powyższa prognoza gospodarcza opiera się na szeregu technicznych założeń dotyczących kursów wymiany, stóp procentowych oraz cen towarów według stanu na 25 kwietnia. W przypadku wszelkich innych danych źródłowych, w tym założeń dotyczących polityki publicznej poszczególnych państw, w omawianej prognozie uwzględniono informacje dostępne za okres do 28 kwietnia włącznie. Zakłada się w niej kontynuację strategii politycznych bez żadnych zmian, o ile nie zostaną zapowiedziane i odpowiednio szczegółowo opisane nowe strategie.

Komisja Europejska publikuje co roku dwie prognozy kompleksowe (wiosenną i jesienną) oraz dwie prognozy śródkresowe (zimową i letnią). Prognozy śródkresowe obejmują roczne i kwartalne dane

dotyczące PKB i inflacji na bieżący i kolejny rok dla wszystkich państw członkowskich, a także dane zbiorcze dla całej UE i dla strefy euro.

Prognoza gospodarcza Komisji Europejskiej z lata 2023 r., która ma zostać opublikowana w lipcu 2023 r., zawierać będzie aktualne prognozy dotyczące PKB i inflacji.

Dodatkowe informacje

Pełny tekst dokumentu: [Prognoza gospodarcza z wiosny 2023 r.](#)

Wiceprzewodniczący Valdis Dombrovskis na Twitterze: [@VDombrovskis](#)

Komisarz Paolo Gentiloni na Twitterze: [@Paolo Gentiloni](#)

DG ECFIN na Twitterze: [@ecfin](#)

Cytat(y)

„Gospodarka UE osiąga wyjątkowe dobre wyniki w obliczu rosyjskiej agresji na Ukrainę, dzięki czemu możemy dzisiaj założyć lepsze prognozy wzrostu na 2023 r. Obserwujemy również silny rynek pracy i rekordowo niskie bezrobocie. Wyraźny spadek cen energii sprawia, że rządy powinny być w stanie stopniowo wycofywać środki wsparcia i zmniejszać poziomy zadłużenia. Istnieje jednak wiele czynników ryzyka, które musimy mieć na uwadze. Inflacja bazowa utrzymuje się na wysokim poziomie, co może zmniejszyć siłę nabywczą obywateli, spowolnić inwestycje i utrudnić dostęp do kredytów. Aby móc kontrolować poziom inflacji, musimy zadbać o to, aby polityka fiskalna pozostawała ostrożna oraz zostało utrzymane tempo reform i inwestycji”.

Valdis Dombrovskis, wiceprzewodniczący wykonawczy do spraw gospodarki służącej ludziom - 15/05/2023

„Gospodarka europejska ma się lepiej niż przewidywaliśmy jesienią ubiegłego roku. Dzięki zdecydowanym wysiłkom na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego, niezwykle odpornemu rynkowi pracy i złagodzeniu ograniczeń w dostawach uniknęliśmy zimą recesji i możemy spodziewać się umiarkowanego wzrostu w tym i w przyszłym roku. Inflacji okazała się niestety bardziej problematyczna niż zakładano, ale spodziewamy się, że w pozostałych miesiącach 2023 r. i w 2024 r. będzie stopniowo spadała. Przewidujemy również, że finanse publiczne będą w coraz lepszym stanie w miarę wycofywania środków wsparcia dotyczących energii. Zagrożenia są jednak nadal zbyt duże, abyśmy mogli czuć się komfortowo, a brutalna inwazja Rosji na Ukrainę nadal wywołuje niepewność co do perspektyw gospodarczych. Musimy zachować czujność i być gotowi do reagowania na wszelkie przyszłe wstrząsy z tą samą jednością i determinacją, które pomagały nam przez ostatnie trzy burzliwe lata”.

Paolo Gentiloni, komisarz do spraw gospodarki - 15/05/2023

Pdf do druku

Prognoza gospodarcza z wiosny 2023 r.

polski (46.42 kB - PDF)

[Pobierz \(46.42 kB - PDF\)](#)

Komunikat prasowy

15 maja 2023, Bruksela